

Jaaroverzicht waarnemingen 2014

Frank van Groen

FOTO: HANS NIEKUS

Twee Luseenden verbleven in het IJmeer tussen 29 maart en 19 april 2014

In dit artikel wordt een overzicht gegeven van de in de regio Amsterdam waargenomen vogelsoorten in 2014. Bron is de website waarneming.nl. Een kaart met de regiogrenzen is te vinden op de website van de vogelwerkgroep Amsterdam.

Eerder in dit blad is een overzicht verschenen van de ingevoerde waarnemingen uit de jaren 2010-2012 (Van Groen, 2013) en 2007-2013 (Van Groen, 2014).

Methode

Op 18 januari 2015 is een uitdraai uit de database van Waarneming.nl gemaakt van het jaar 2014.

Het jaar 2014

In het jaar 2014 zijn in totaal 75.617 waarnemingen van 246 soorten ingevoerd, exclusief ingeburgerde soorten en exoten. Hierbij ging het om 1.945.270 exemplaren. Een waarneming van Poelsnip is hierbij buiten beschouwing gelaten, omdat die niet is aanvaard door de CDNA. Het aantal ingevoerde waarnemingen neemt nog steeds toe. Er werden ruim dertienduizend waarnemingen meer ingevoerd dan in 2013 (62.217).

Met 246 waargenomen soorten scoorde 2014 bovengemiddeld. Gemiddeld werden in de periode 2006-2014 jaarlijks 240 soorten waargenomen. Alleen in 2007 werden meer soorten waargenomen, namelijk 247.

In het totaal staan van 333 vogelsoorten waarnemingen uit de Amsterdamse regio in Waarneming.nl, exclusief exoten en ingeburgerde soorten. In 2014 konden geen nieuwe soorten aan de Amsterdamse Avifaunistische Lijst worden toegevoegd.

Het top-10 lijstje van meest ingevoerde soorten in 2014 (zie Tabel 1) wordt aangevoerd door Buizerd met 2033 waarnemingen, gevolgd door Meerkoeit (1476), Krakeend (1446), Blauwe Reiger (1239) en Wilde Eend (1143). Van de soorten in de top-10 staat alleen Tjiftjaf niet éénmaal in de top-10 in de jaren 2007-2013. Tjiftjaf staat in 2014 met 1131 waarnemingen op de zesde plaats. Van negen soorten werd in 2014 maar één waarneming ingevoerd. Het betreft Amerikaanse Wintertaling, IJduiker, Roodpootvalk, Steenloper, Grote Burgemeester, Kleine Burgemeester, Grote Jager, Bonte Kraai en Siberische Tjiftjaf. Van deze soorten zijn alleen van Amerikaanse Wintertaling, IJduiker en Steenloper ook foto's geüpload.

Het aantal ingevoerde waarnemingen zegt niets over de relatieve talrijkheid van de verschillende soorten. Er zijn immers veel meer Merels en Spreeuwen dan Buizerds en Slechtvalken.

De top-10 van soorten met het grootste aantal exemplaren bestaat uit soorten die vaak in grote groepen voorkomen. Smient voert deze lijst aan met 564729 exemplaren, gevolgd door Spreeuw (198686), Kievit (158574), Grutto (152524) en Brandgans (152039).

Tabel 1. Top-10 meest ingevoerde soorten in 2014
(N = aantal waarnemingen, Ex = aantal exemplaren)

Soort	N	Soort	Ex
Buizerd	2033	Smient	564729
Meerkoeit	1476	Spreeuw	198686
Krakeend	1446	Kievit	158574
Blauwe Reiger	1239	Grutto	152524
Wilde Eend	1143	Brandgans	152039
Siberische Tjiftjaf	1131	Merel	70000

Tabel 2. Soorten die in 2014 zijn waargenomen en die in de periode 2007-2014 niet elk jaar werden vastgesteld in de Amsterdamse regio, met aantal waarnemingen.

Naam \ Jaar	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Amerikaanse Wintertaling								1
IJseend	8	2			107			29
IJsduiker	1							1
Roodhalsfuut	24	10	2	1			31	15
Zwarte Ibis					2	118	5	3
Koereiger	2	1	20		6			5
Jan-van-gent		1			1		1	3
Rode Wouw		7	3	7	17	6	9	6
Roodpootvalk	6	48	2					1
Porseleinhoen	1			2		1	1	11
Stelkluut			3	3	17	20	10	64
Strandplevier	9		2			2	2	5
Morinelplevier				1		1		7
Poelruiter	1	1	210	37			58	97
Breedbekstrandloper			1	31				18
Grauwe Franjepoot	1		1	2		37		30
Rosse Franjepoot	11	2		8	1		1	3
Drieteenmeeuw	29	1		3	1	9	2	4
Vorkstaartmeeuw	4					10		4
Grote Burgemeester	12	38				361	56	1
Kleine Burgemeester		161		201		17		1
Dwergstern	2		3		5	2	4	6
Noordse Stern	9	2		6	4	3	3	8
Grote Stern		2	3	2	1	4	6	7
Witvleugelstern	11		1	1	3	15	6	5
Grote Jager	6					3	1	1
Middelste Jager	37				1	1		16
Kleinste Jager	4			1	1	15	1	5
Zomertortel	7	8	3	3		2	1	3
Sneeuwuil								2
Draaihals	7	2		4	12	4	2	3
Klapekster	14	24		6	58	6	1	19
Roodkopklauwier								68
Wielewaal		7	2	3	6	6	6	3
Bonte Kraai		2			2			1
Raaf	2	2	1		1	2	4	12
Kuifmees			1				15	11
Cetti's Zanger			76	142	185	61	48	316
Iberische Tjiftjaf	123						230	46
Siberische Tjiftjaf	2		7	1		1		1
Fluiter	5	3		1	13	2	13	10

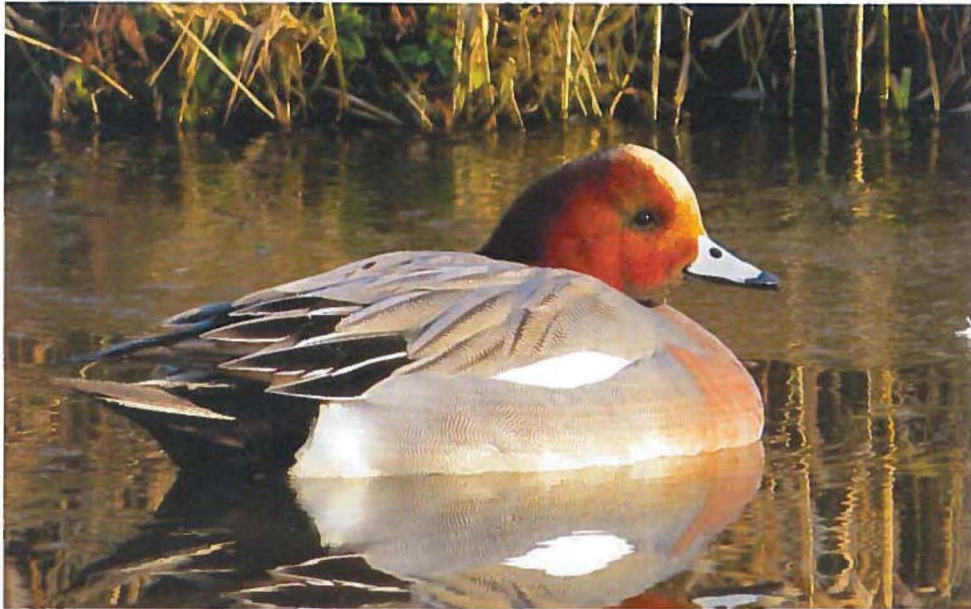

FOTO FRANK VAN GROEN

In 2014 werden meer dan een half miljoen Smienten ingevoerd

Zeldzame regiosoorten 2014

Van de waargenomen soorten in de Amsterdamse regio zijn er 93 in de periode 2007-2014 niet elk jaar waargenomen. Dit zijn de relatief zeldzame regiosoorten. In 2014 werden van deze 93 soorten er 49 waargenomen. Deze soorten zijn te vinden in Tabel 2, met daarbij het aantal waarnemingen per jaar.

Vergeleken met 2013 zijn Amerikaanse Wintertaling, Roodkeelduiker, Sneeuwuil, Roodkopkluwier en Siberische Tjiftjaf om verschillende redenen aan deze lijst toegevoegd. Roodkeelduiker werd in de periode 2007-2013 elk jaar gezien en in 2014 in het geheel niet. Amerikaanse Wintertaling werd in het verleden in de Amsterdamse regio alleen in 2001 waargenomen, Sneeuwuil alleen in 1806 en Roodkopkluwier alleen in 2006. Siberische Tjiftjaf wordt door de CSNA (Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna) sinds 1 januari 2014 als aparte soort beschouwd.

Twaalf soorten werden in drie of minder van de acht jaren in de periode 2007-2014 waargenomen. Het betreft Amerikaanse Wintertaling, IJsdruiker, Morinelplevier, Breedbekstrandloper, Vorkstaartmeeuw, Sneeuwuil, Roodkopkluwier, Ronte Kreei, Kuifmeeuw, Iberische Tjiftjaf, Waterrietzanger en

voor kort minder algemene soorten als Cetti's Zanger en Raaf waarschijnlijk reëel. Cetti's Zanger profiteerde van een uitzonderlijk zachte winter en Raaf is in opmars, onder meer in Noord-Holland, met territoria in het Gooi en tegenwoordig ook in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Populaire vogels in 2014 die veel Amsterdamse vogelaars zich waarschijnlijk nog wel kunnen herinneren waren twee IJseenden bij de Kinseldam, Steltkluten op het Landje van Geijssel, Poelruiter in Polder IJdoorn, Roodkopklauwier in het Diemerpark en Grote Pieper bij de Volgermeerpolder.

Ingeburgerde soorten en exoten

Twaalf soorten worden hier als ingeburgerd beschouwd, omdat ze zich met succes in het wild voortplanten in Nederland. Het gaat om Heilige Ibis, Chileense Flamingo, Zwarte Zwaan, Indische Gans, Kleine Canadese Gans, Nijlgans, Mandarijneend, Rosse Stekelstaart, Fazant, Stadsduif, Halsbandparkiet en Grote Alexanderparkiet. Al deze soorten werden in 2014 waargenomen.

Van 21 exoten zijn waarnemingen ingevoerd in 2014. Het betreft ontsnapte vogels uit kooien en waterwildcollecties. Meest ingevoerde soort uit deze groep betreft Muskuseend (11 waarnemingen), gevolgd door Taigarietgans (negen waarnemingen, Overdiemerpolder), Zwarthalszwaan (zes waarnemingen, Beatrixpark en Kruithoorn) en Kaapse Casarca (vijf waarnemingen, Amstelpark).

Beoordeelsoorten in 2014

Waarnemingen van zeldzame vogels worden in Nederland beoordeeld door de CDNA (Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna). Dergelijke soorten worden beoordeelsoorten genoemd. In 2014 zijn drie beoordeelsoorten in de Amsterdamse regio vastgesteld. Het betreft Amerikaanse Wintertaling (foto), Sneeuwuil (twee waarnemingen, foto) en Iberische Tjiftjaf (46 waarnemingen, foto en geluidsopname). De waarnemingen van Amerikaanse Wintertaling, Sneeuwuil en Iberische Tjiftjaf zijn inmiddels aanvaard. Het enige aanvaarde geval van Amerikaanse Wintertaling in de Amsterdamse regio tot 2014 betrof een man op 5 en 6 juni 2001 in Polder IJdoorn en dat van Sneeuwuil betrof een vogel in december 1806. Van Iberische Tjiftjaf waren tot 2014 vier aanvaarde gevallen (1990 Vondelpark, 2004 Vliegenbos, 2007 Vijfhoek en 2013 Sloterpark).

Een geval van Poelsnip van 27 maart t/m 31 maart in het Schinkelbos is niet aanvaard. Het enige aanvaarde regiogeval van Poelsnip betreft nog steeds een vogel op 7 mei 2008 in de Bovenkerkerpolder.

Dankwoord

Zonder het vastleggen van vogelwaarnemingen in de centrale database Waarneming.nl zou dit overzicht niet mogelijk zijn geweest. Dank dus aan alle waarnemers en natuurlijk aan de beheerders van de site. Bij deze wil ik ook onze regionale admins Ruud Altenburg, Ellen de Bruin en